Reede, 10. juuli 2020

P9_TA(2020)0194

Liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised *

Euroopa Parlamendi 10. juuli 2020. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (COM(2020)0070 – C9-0079/2020 – 2020/0030(NLE))

(Konsulteerimine)

(2021/C 371/26)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2020)0070),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 148 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0079/2020),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 82,

— võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A9-0124/2020),

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;

3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) Liikmesriigid ja liit peavad välja arendama kooskõlastatud strateegia tööhõive kohta ning eelkõige kvalifitseeritud***,*** ***koolitatud*** ja ***kohanemisvõimelise*** tööjõu ja majanduse arengule reageerivate tööturgude edendamise kohta, ***et täita Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 sätestatud*** eesmärk saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, ***tasakaalustatud majanduskasv*** ning kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamine. Liikmesriigid peavad käsitama tööhõive edendamist ühist huvi pakkuva valdkonnana ja kooskõlastama nõukogus oma sellealased meetmed, ***võttes samas arvesse tööturu osapoolte kohustustega seotud riigisiseseid tavasid***.	(1) Liikmesriigid ja liit peavad välja arendama ***tulemusliku ja*** kooskõlastatud strateegia tööhõive kohta ning eelkõige kvalifitseeritud ja ***koolitatud*** tööjõu ***ning dünaamiliste, tulevikule orienteeritud*** ja majanduse arengule reageerivate tööturgude edendamise kohta, ***ja seda rakendama, et täita*** eesmärk saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, ***kaasatus, majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne sidusus*** ning kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamine. Liikmesriigid peavad käsitama ***võrdsetel võimalustel ja sotsiaalsel õiglusel põhineva kvaliteetse*** tööhõive edendamist ühist huvi pakkuva valdkonnana ja kooskõlastama nõukogus oma sellealased meetmed, ***austades riigisiseseid tavasid ja sotsiaalpartnerite autonoomiat. Praegune COVID-19 pandeemia põhjustatud olukord, millel on tõsine ja pikaajaline mõju liidu tööturgudele, sotsiaalsele õiglusele ja töötingimustele, nõuab tööhõive toetamiseks, majanduse stimuleerimiseks ja tööstusstruktuuri tugevdamiseks enneolematult palju meetmeid. On vaja otsustavalt tegutseda, et kaitsta ettevõtjaid ja töötajaid tööhõive ja sissetulekute kohese vähenemise eest, aidata ohjeldada kriisi majanduslikku ja sotsiaalset šokki ning hoida ära massiline töökohtade kadumine ja sügav majanduslangus.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) ***Liit peab võitlema*** sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendama sotsiaalset õiglust ja kaitset, samuti seisma naiste ja meeste võrdõiguslikkuse, põlvkondade solidaarsuse ***ja*** lapse õiguste kaitse eest. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 9 peab liit oma poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel arvesse võtma ***kõrge*** tööhõivemäära edendamise, ***piisava sotsiaalkaitse tagamise***, ***vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse*** ning hariduse ja koolituse kõrge tasemega seotud nõudeid.	(2) ***Selleks et täielikult saavutada oma aluspõhimõtted – sotsiaalne ühtekuuluvus ja rahu – peaks liit sügava kriisi ajal, mil nendele põhimõtetele esitatakse väljakutse, asetama veelgi enam oma poliitiliste prioriteetide seas esikohale võitluse vaesuse,*** sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu ning edendama sotsiaalset õiglust ja kaitset, samuti seisma naiste ja meeste võrdõiguslikkuse, põlvkondade solidaarsuse***, puuetega inimeste kaasamise ning*** lapse ***ja teiste väga ebasoodsas olukorras olevate rühmade*** õiguste kaitse eest. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu ***(edaspidi „ELi toimimise leping“)*** artiklile 9 peab liit oma poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel arvesse võtma ***inimeste tervise kaitsmise, kaasavate ja kvaliteetsete tööjõuturgude ja täieliku*** tööhõivemäära edendamise, ***kättesaadavate ja kvaliteetsete avalike teenuste olemasolu, inimväärse palga***, ***inimväärse elatustaseme ja kõigile sotsiaalkaitse tagamise*** ning ***elukestva*** hariduse ja koolituse kõrge tasemega seotud nõudeid.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Kooskõlas ***Euroopa Liidu*** toimimise lepinguga ***(edaspidi „ELi toimimise leping“)*** on liit välja töötanud majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimise vahendid ning neid rakendanud. Käesolevad liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised ning liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuunised, mis on esitatud nõukogu soovituses (EL) 2015/1184, ([5]) on osa neist vahenditest ja moodustavad koondsuunised. ***Nende alusel suunatakse*** poliitika elluviimist liikmesriikides ja liidus, võttes arvesse liikmesriikide vastastikust sõltuvust. Sellest tulenevad Euroopa ja liikmesriikide kooskõlastatud poliitikameetmed ja reformid peaksid moodustama sobiva kestliku üldise majandus- ja tööhõivepoliitika, mis omakorda peaks tekitama positiivset ülekanduvat mõju.	(3) Kooskõlas ***ELi*** toimimise lepinguga on liit välja töötanud majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimise vahendid ning neid rakendanud. Käesolevad liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised ning liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuunised, mis on esitatud nõukogu soovituses (EL) 2015/1184 ([5]), on osa neist vahenditest ja moodustavad koondsuunised. ***Nad peavad toetama Euroopa rohelist kokkulepet, Euroopa sotsiaalõiguste sammast, läbivaadatud Euroopa sotsiaalhartat, Pariisi kokkulepet ja ÜRO kestliku arengu eesmärke ning suunama*** poliitika elluviimist liikmesriikides ja liidus, võttes arvesse liikmesriikide vastastikust sõltuvust. Sellest tulenevad Euroopa ja liikmesriikide kooskõlastatud poliitikameetmed ja reformid peaksid moodustama sobiva kestliku üldise majandus- ja tööhõivepoliitika, mis omakorda peaks tekitama positiivset ülekanduvat mõju***, muutes vastupidiseks suundumuse, mille kohaselt kollektiivlepingutega hõlmatus väheneb***.

([5]) Nõukogu 14. juuli 2015. aasta soovitus (EL) 2015/1184 liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (ELT L 192, 18.7.2015, lk 27).

([5]) Nõukogu 14. juuli 2015. aasta soovitus (EL) 2015/1184 liikmesriikide ja Euroopa Liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta (ELT L 192, 18.7.2015, lk 27).

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Tööhõivepoliitika suunised on kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga, kehtivate liidu õigusaktidega ja mitmesuguste liidu algatustega, sh nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta, [6] nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule, [7] nõukogu 19. detsembri 2016. aasta soovitus oskuste täiendamise meetmete kohta, [8] nõukogu 15. märtsi 2018. aasta soovitus kvaliteetse ja tõhusa õpipoisiõppe Euroopa raamistiku kohta, [9] nõukogu 22. mai 2018. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes, [10] nõukogu 22. mai 2019. aasta soovitus kvaliteetsete alusharidus- ja lapsehoiusüsteemide kohta [11] ning nõukogu 8. novembri 2019. aasta soovitus, milles käsitletakse juurdepääsu sotsiaalkaitsele [12].	(4) Tööhõivepoliitika suunised on kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga, kehtivate liidu õigusaktidega ja mitmesuguste liidu algatustega, sh nõukogu 22. aprilli 2013. aasta soovitus noortegarantii loomise kohta [6], nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule [7], nõukogu 19. detsembri 2016. aasta soovitus oskuste täiendamise meetmete kohta***: uued võimalused täiskasvanutele*** [8], nõukogu 15. märtsi 2018. aasta soovitus kvaliteetse ja tõhusa õpipoisiõppe Euroopa raamistiku kohta [9], nõukogu 22. mai 2018. aasta soovitus võtmepädevuste kohta elukestvas õppes [10], nõukogu 22. mai 2019. aasta soovitus kvaliteetsete alusharidus- ja lapsehoiusüsteemide kohta [11] ning nõukogu 8. novembri 2019. aasta soovitus, milles käsitletakse ***töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate*** juurdepääsu sotsiaalkaitsele [12]. ***Pärast nõukogu 23. märtsi 2020. aasta otsust aktiveerida niinimetatud üldine vabastusklausel võivad liikmesriigid kasutada kvaliteetsete töökohtade ja töötingimuste edendamisel ja kaitsmisel ning rahvatervise ja sotsiaalteenuste rahastamisel täielikku fiskaalpaindlikkust. Üldise vabastusklausli kohaldamise kestus peab kajastama COVID-19 kriisi ulatust ja kestust. Komisjoni korraldatud avaliku konsultatsiooni põhjal tuleks uurida, milliseid võimalikke suundi liidu fiskaalreeglite väljatöötamine võiks võtta.***

[6] ELT C 120, 26.4.2013, lk 1.
[7] ELT C 67, 20.2.2016, lk 1.
[8] ELT C 484, 24.12.2016, lk 1.
[9] ELT C 153, 2.5.2018, lk 1.
[10] ELT C 189, 4.6.2018, lk 1.
[11] ELT C 189, 5.6.2019, lk 4.
[12] ELT C 387, 15.11.2019, lk 1.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Euroopa poolaasta koondab need mitmesugused vahendid majandus- ja ***tööhõivepoliitika*** lõimitud mitmepoolse koordineerimise ja järelevalve üldiseks raamistikuks. Euroopa poolaastasse ***on*** keskkonnakestlikkuse, tootlikkuse, õigluse ja stabiilsuse poole püüdlemisel ***lõimitud*** ka Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtted, mille alla kuulub ***tugev*** koostöö sotsiaalpartnerite, kodaniku-ühiskonna ja muude sidusrühmadega***. Sellega toetatakse*** kestliku arengu eesmärkide ***saavutamist*** ([13]). Liidu ja liikmesriikide tööhõive- ja majanduspoliitika peaks käima käsikäes Euroopa ***üleminekuga*** kliimaneutraalsele, keskkonnakestlikule ja digitaalsele majandusele, ning sellega tuleks samal ajal parandada konkurentsivõimet, edendada innovatsiooni, sotsiaalset õiglust ja võrdseid võimalusi ning võidelda ebavõrdsuse ja piirkondlike erinevuste vastu.	(5) Euroopa poolaasta koondab need mitmesugused vahendid majandus***-, tööhõive-, sotsiaal-*** ja ***keskkonnapoliitika*** lõimitud mitmepoolse koordineerimise ja järelevalve üldiseks raamistikuks. Euroopa ***poolaasta peab asetama kestlikkuse, sotsiaalse kaasatuse ja inimeste heaolu liidu majanduspoliitika kujundamise keskmesse ning tagama, et sotsiaalseid, keskkonna -ja majandus***eesmärke peetaks sama tähtsaks.*** Euroopa poolaastasse ***tuleks*** keskkonnakestlikkuse, tootlikkuse, õigluse ja stabiilsuse poole püüdlemisel ***veelgi tugevamalt lõimida*** ka Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtted, mille alla kuulub ***tugevam*** koostöö sotsiaalpartnerite, kodaniku-ühiskonna ja muude sidusrühmadega ***ning toetus*** kestliku arengu eesmärkide ([13]) ***ja muu hulgas ka soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele. Soolise võrdõiguslikkuse indeks võiks olla üks Euroopa poolaasta vahenditest, millega jälgitakse tööhõive- ja sotsiaaleesmärkide saavutamisel tehtud edusamme ning mõõdetakse tööhõive- ja sotsiaalpoliitika soolist mõju***. Liidu ja liikmesriikide tööhõive- ja majanduspoliitika peaks käima käsikäes Euroopa ***reageerimisega kriisile ning, võttes arvesse kriisi eriti tõsist mõju teatavatele Euroopa majandusharudele ja ärivaldkondadele, toetama üleminekut*** kliimaneutraalsele, keskkonnakestlikule***, sotsiaalselt kaasavale*** ja digitaalsele majandusele, ***tagades ülespoole suunatud majandusliku lähenemise,*** ning sellega tuleks samal ajal parandada konkurentsivõimet***, toetada VKEsid***, edendada innovatsiooni, sotsiaalset õiglust ja võrdseid võimalusi***, investeerida noortesse*** ning võidelda ebavõrdsuse ja piirkondlike erinevuste vastu.
([13]) ÜRO resolutsioon A/RES/70/1.	([13]) ÜRO resolutsioon A/RES/70/1.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Kliimamuutused ja keskkonnaga seotud probleemid, üleilmastumine, digiüleminek ja demograafilised muutused ***muudavad*** Euroopa majandust ja ühiskonda. Liit ja selle liikmesriigid peaksid tegema koostööd, et ***tulemuslikult tegeleda nende struktuursete teguritega*** ja vajaduse korral kohandada olemasolevaid süsteeme, tunnistades liikmesriikide majanduse ja tööturgude ning ***nendega seotud poliitika*** tihedat vastastikust sõltuvust. Selleks tuleb nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil võtta kooskõlastatud, ulatuslikke ja tulemuslikke poliitikameetmeid ***kooskõlas ELi toimimise lepinguga ja liidu sätetega majandusjuhtimise kohta***. Selliste poliitikameetmetega tuleks hoogustada ***kestlikke*** investeeringuid ***ning võtta uuendatud kohustus viia ellu asjakohaselt järjestatud struktuurireformid***, ***mis parandavad tootlikkust, majanduskasvu***, ***sotsiaalset*** ja ***territoriaalset ühtekuuluvust***, ***ülespoole suunatud lähenemist, vastupanuvõimet ning eelarvepoliitiliste kohustuste täitmist***. Neis tuleks ühendada pakkumise ja nõudlusega seotud meetmed, võttes samal ajal arvesse nende keskkonna- ja tööhõivealast ning sotsiaalset mõju.	(6) Kliimamuutused ja keskkonnaga seotud probleemid, üleilmastumine, digiüleminek ja demograafilised muutused ***on*** Euroopa majandust ja ühiskonda ***sügavalt muutmas***. Liit ja selle liikmesriigid peaksid tegema koostööd, et ***reageerida sellele enneolematule olukorrale, lõimides sotsiaalõigused ja tehes pingutusi vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamiseks,*** ja vajaduse korral kohandada olemasolevaid süsteeme, ***et tugevdada vastupanuvõimet ja kestlikkust,*** tunnistades liikmesriikide majanduse ja tööturgude ning ***sotsiaal- ja keskkonnapoliitika*** tihedat vastastikust sõltuvust. Selleks tuleb nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil võtta kooskõlastatud, ulatuslikke ja tulemuslikke poliitikameetmeid. Selliste poliitikameetmetega tuleks hoogustada ***sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid*** investeeringuid***, tõhusaid pikaajalisi meetmeid, mis on vajalikud kriisi mõju leevendamiseks***, ***ning rahalist abi nii ettevõtjatele***, ***mittetulundusühingutele*** ja ***heategevusorganisatsioonidele kui ka kodumajapidamistele, eelkõige neile***, ***kelle vaesus- ja sotsiaalse tõrjutuse risk on suurem***. Neis tuleks ühendada pakkumise ja nõudlusega seotud meetmed, ***pöörates nõuetekohast tähelepanu ka tööturu nõudmise ja pakkumise vajadustele ning kaasates uute tehnoloogiate kasutamise,*** võttes samal ajal arvesse nende keskkonna- ja tööhõivealast ning sotsiaalset mõju. ***Liikmesriigid ja liit peaksid sellega seoses vastu võtma pikaajalised vahendid ning teretulnud on ka komisjoni töö Euroopa töötusedasikindlustuse skeemi alal.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(7) Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on allkirjastanud institutsioonide ühise teadaande ***Euroopa sotsiaalõiguste*** samba kohta ([14]). Sambasse on koondatud kakskümmend põhimõtet ja õigust, et toetada hästi toimivaid ja õiglaseid tööturge ja sotsiaalhoolekande süsteeme; need on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja kaasatus. Need põhimõtted ja õigused suunavad meie strateegiat ning ***tagavad***, et kliimaneutraalsusele, keskkonnakestlikkusele ja digitaaltehnoloogiale ***minnakse üle*** ning ***demograafilised muutused toimuvad*** sotsiaalselt ausatel ja õiglastel alustel. Sammas ***on võrdlusraamistik***, mille alusel jälgida liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalnäitajaid, ***edendada riikliku, piirkondliku*** ja ***kohaliku tasandi reforme ning sobitada tänapäeva majanduses kokku sotsiaal-*** ja ***turuküsimused***, ***muu hulgas ka sotsiaalmajanduse edendamise kaudu***.	(7) Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on allkirjastanud institutsioonide ühise teadaande samba kohta ([14]). Sambasse on koondatud kakskümmend põhimõtet ja õigust, et toetada hästi toimivaid ja õiglaseid tööturge ja sotsiaalhoolekande süsteeme; need on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja kaasatus. Need põhimõtted ja õigused suunavad meie strateegiat ning ***neid tuleb ellu viia tagamaks***, et ***üleminek*** kliimaneutraalsusele, keskkonnakestlikkusele ja digitaaltehnoloogiale ***toimub*** sotsiaalselt ausatel ja õiglastel alustel ***ning et seejuures võetakse arvesse demograafilisi muutusi ja probleeme***. ***Võttes arvesse, et*** sammas ***ja selle põhimõtted moodustavad võrdlusraamistiku***, mille alusel jälgida liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalnäitajaid, ***võivad tööhõivesuunised olla liikmesriikide jaoks oluline vahend poliitika*** ja ***meetmete väljatöötamisel ja rakendamisel, et luua vastupidavam ja kaasavam ühiskond*** ja ***majandus***, ***edendades seejuures töötajate õigusi ja pürgides ülespoole suunatud lähenemise eesmärgi poole, et Euroopa sotsiaalset mudelit edasi arendada***.
([14]) ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.	([14]) ELT C 428, 13.12.2017, lk 10.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(8) Tööturureformide, sealhulgas riikide palgakujundusmehhanismide reformide puhul tuleks ***järgida riigi sotsiaaldialoogi pidamise tavasid ning*** võimaldada põhjalikult arvesse võtta sotsiaalmajanduslikke küsimusi, sealhulgas seda, kuidas parandada kestlikkust, konkurentsivõimet, innovatsiooni, töökohtade loomist, elukestva õppe ja koolituspoliitikat, töötingimusi, haridust ja oskusi, rahvatervist ning reaaltulu.	(8) Tööturureformide, sealhulgas riikide palgakujundusmehhanismide reformide puhul tuleks ***ELi toimimise lepingus määratletud subsidiaarsuse põhimõtet järgides edendada kiiret taastumist ja*** võimaldada põhjalikult arvesse võtta sotsiaalmajanduslikke küsimusi, sealhulgas seda, kuidas parandada kestlikkust, konkurentsivõimet, ***majanduskasvu,*** innovatsiooni, ***kvaliteetsete*** töökohtade loomist, ***puuetega inimeste ja muude ebasoodsas olukorras olevate inimeste kaasamist,*** elukestva õppe ja koolituspoliitikat, töötingimusi, haridust ja oskusi, rahvatervist ning reaaltulu. ***Liikmesriigid peaksid seetõttu austama ja tugevdama sotsiaalpartnereid ja laiendama kollektiivläbirääkimiste hõlmavust ning võtma meetmeid ametiühingute ja tööandjate organisatsioonide arvu suurendamiseks, et tagada demokraatlik, kaasav ja sotsiaalselt õiglane taastumine.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) ***Liikmesriigid*** ja ***liit*** peaksid tagama, et muutused toimuvad ausatel ja sotsiaalselt õiglastel alustel ning tugevdavad püüdlusi ***kaasava*** ja ***vastupanuvõimelise*** ühiskonna suunas, kus inimesed on kaitstud ja suudavad muutusi ette näha ja nendega toime tulla ning kus nad saavad ühiskonnas ja majanduses ***aktiivselt*** osaleda. Mis tahes vormis ***diskrimineerimise vastu*** tuleks ***välja astuda***. ***Kõigile*** tuleks ***tagada juurdepääs ja võimalused ning vähendada*** tuleks ***(ka laste) vaesust ja sotsiaalset tõrjutust, tagades eelkõige tööturu ja sotsiaalkaitsesüsteemide hea toimimise*** ning ***kõrvaldades hariduse omandamise***, ***koolituse saamise*** ja ***tööturul osalemise takistused,*** sealhulgas ***investeerides alusharidusse ja lapsehoidu. Õigeaegne*** ja ***võrdne juurdepääs taskukohastele tervishoiuteenustele, sealhulgas ennetavatele ja tervise edendamise meetmetele on vananevas ühiskonnas eriti oluline***. ***Tuleks paremini*** ära kasutada puuetega inimeste potentsiaali majanduskasvu ja sotsiaalsesse arengusse panustamisel. Sedavõrd, kuidas liidu töökohtadel juurduvad uued majandus- ja ärimudelid, muutuvad ka töösuhted. Liikmesriigid peaksid ***tagama***, ***et uutest töövormidest tulenevate töösuhete puhul säiliks*** ja ***tugevneks*** Euroopa ***sotsiaalmudel***.	(9) ***Just sel hetkel, kui liidu ees seisavad majanduslikul*** ja ***sotsiaalsel tasandil tohutud muutused,*** peaksid ***liikmesriigid*** tagama, et ***need*** muutused toimuvad ausatel ja sotsiaalselt õiglastel alustel ning tugevdavad püüdlusi ***kaasavama*** ja ***vastupanuvõimelisema*** ühiskonna suunas, kus inimesed on kaitstud ja suudavad muutusi ette näha ja nendega toime tulla ning kus nad saavad ühiskonnas ja majanduses ***täielikult*** osaleda. Mis tahes vormis ***diskrimineerimine*** tuleks ***kaotada***. ***Igaühele tuleks anda võimalus ühiskonnas täiel määral osaleda. Kõigile*** tuleks ***tagada võrdsed võimalused*** ning ***kaotada tuleks vaesus***, ***diskrimineerimine*** ja ***sotsiaalne tõrjutus*** **(**sealhulgas ***laste, puuetega inimeste*** ja ***muude ebasoodsas olukorras olevate rühmade puhul). Selleks peaks liit rakendama selliseid meetmeid nagu Euroopa lastegarantii***. ***Täielikult tuleks*** ära kasutada puuetega inimeste potentsiaali majanduskasvu ja sotsiaalsesse arengusse panustamisel. Sedavõrd, kuidas liidu töökohtadel juurduvad uued majandus- ja ärimudelid, muutuvad ka töösuhted. ***COVID-19 kriis tõi esile, et paljud madala kvalifikatsiooniga töötajad on majanduse toimimiseks hädavajalikud. Nad on aga liiga sageli madalapalgalised ja töötavad ebakindlates tingimustes.*** Liikmesriigid peaksid ***veelgi tugevdama Euroopa sotsiaalset mudelit, tagades kõigile töötajatele samad õigused ja inimväärsed töötingimused, sealhulgas töötervishoiu ja -ohutuse ning inimväärse palga. Lisaks peaksid liikmesriigid võitlema ebakindla töö kõikide vormide*** ja ***fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise vastu ning tagama, et uutest töövormidest tulenevad töösuhted vastavad*** Euroopa ***sotsiaalmudelile***.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu otsus

Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(10) Koondsuunised peaksid olema aluseks riigipõhistele soovitustele, mida nõukogu võib liikmesriikidele esitada. Liikmesriigid peaksid kõigiti kasutama Euroopa ***Sotsiaalfond+-i*** ja muid liidu fonde, sealhulgas õiglase ülemineku fondi ja InvestEU fondi, et soodustada tööhõivet, sotsiaalseid investeeringuid, ***sotsiaalset kaasatust*** ja juurdepääsetavust ning edendada tööjõu täiend- ja ümberõppe võimalusi, elukestvat õpet ning kvaliteetset haridust ja koolitust kõigile, sealhulgas digikirjaoskust ja muid digioskusi. Olgugi et koondsuunised on adresseeritud liikmesriikidele ja liidule, tuleks neid rakendada koostöös kõigi liikmesriigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutustega, ***tehes*** tihedalt ***koostööd parlamentide***, ***sotsiaalpartnerite*** ja kodanikuühiskonna ***esindajatega***.	(10) Koondsuunised peaksid olema aluseks riigipõhistele soovitustele, mida nõukogu võib liikmesriikidele esitada. Liikmesriigid peaksid kõigiti kasutama Euroopa ***Sotsiaalfondi+, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde*** ja muid liidu fonde, sealhulgas õiglase ülemineku fondi ja InvestEU fondi, et soodustada ***kvaliteetset*** tööhõivet ***ja*** sotsiaalseid investeeringuid, ***sealhulgas võitlust vaesuse*** ja ***sotsiaalse tõrjutuse vastu, soodustada*** juurdepääsetavust***, soodustada üleminekut rohelisele ja digimajandusele*** ning edendada tööjõu täiend- ja ümberõppe võimalusi, elukestvat õpet ning kvaliteetset haridust ja koolitust kõigile, sealhulgas digikirjaoskust ja muid digioskusi. ***Nende vahendite kasutamine peaks mängima olulist rolli ka investeeringute tugevdamisel avalikesse teenustesse, eelkõige hariduse, tervishoiu ja eluaseme valdkonnas.*** Olgugi et koondsuunised on adresseeritud liikmesriikidele ja liidule, tuleks neid rakendada koostöös kõigi liikmesriigi, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutustega, ***kaasates nende rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse*** tihedalt ***ja aktiivselt parlamendid***, ***sotsiaalpartnerid*** ja kodanikuühiskonna ***esindajad***.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu otsus

Artikkel 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Lisas esitatud suunised vaadatakse läbi hiljemalt üks aasta pärast nende vastuvõtmist, et võtta arvesse COVID-19 kriisi ning selle sotsiaalseid ja tööhõivealaseid tagajärgi ning reageerida tulevikus sarnastele kriisidele paremini. Demokraatliku otsustusprotsessi tugevdamiseks kaasatakse Euroopa Parlament majanduskasvu ja tööhõive koondsuuniste määratlemisse nõukoguga võrdsetel alustel.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid aktiivselt edendama ***kestlikku sotsiaalset turumajandust*** ning ***hõlbustama*** ja toetama ***investeerimist kvaliteetsete töökohtade loomisse***. ***Selleks*** peaksid ***nad vähendama takistusi***, ***millega ettevõtjad inimeste töölevõtmisel kokku puutuvad***, edendama vastutustundlikku ettevõtlust ja tegeliku füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist ning eelkõige toetama mikro- ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate loomist ja kasvu, luues selleks muu hulgas juurdepääsu rahastamisele. Liikmesriigid peaksid tõukama aktiivselt tagant sotsiaalmajanduse arengut, edendama sotsiaalset innovatsiooni ja sotsiaalseid ettevõtteid ning soodustama neid ***uuenduslikke*** töövorme, ***luues*** kvaliteetseid töövõimalusi ja sotsiaalseid hüvesid kohalikul tasandil.	Liikmesriigid peaksid aktiivselt edendama ***tugeval majandusel põhinevat täielikku ja kvaliteetset tööhõivet. Tunnistades, et riiklikel investeeringutel on oluline roll töökohtade loomisel, peaksid liikmesriigid andma tõuke olulistele avaliku sektori investeeringutele*** ning ***arukale ja ambitsioonikale tööhõivepoliitikale, et luua töökohti. Seoses ajutiste meetmetega, mis kaitsevad kõiki töötajaid ja tööturge, peaksid liikmesriigid kohandama oma tööhõivepoliitikat ja koordineerima liidu tasandil parimate tavade rakendamist. Sellised meetmed peaksid hõlmama palgatoetusi; sissetulekutoetust ja töötushüvitiste süsteemide laiendamist; tasulise haiguspuhkuse ja hoolduspuhkuse pikendamist ning kaugtöö korraldust. Liikmesriigid peaksid*** toetama ***üleminekut sellele, et Euroopa ettevõtted tagaksid omavarustatuse, eelkõige kaitsevahendite ja meditsiiniseadmete valdkonnas. Liikmesriigid peaksid suurendama oma toetust kriisi tõttu raskustes olevatele ettevõtetele, tingimusel et need ettevõtted säilitavad kogu oma personali. Liikmesriigid peaksid samuti kaaluma koondamise peatamist kriisiperioodil. Liikmesriigid peaksid tagama, et selliste meetmete kavandamisse ja rakendamisse on kaasatud sotsiaalpartnerid. Neid meetmeid tuleks jätkata pikema aja jooksul***, ***kuni on saavutatud majanduse täielik taastumine***, ***ning seejärel tuleks need järk-järgult kaotada. Erilist tähelepanu tuleks pöörata liikmesriikidevaheliste piiride sulgemisest rängalt mõjutatud liikuvate töötajate ja piirialatöötajate õiguste ja töökohtade tagamisele. Liikmesriigid peaksid*** edendama vastutustundlikku ettevõtlust***, sealhulgas naiste ja noorte hulgas,*** ja tegeliku füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist ning eelkõige toetama mikro- ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate loomist ja kasvu, luues selleks muu hulgas juurdepääsu rahastamisele. Liikmesriigid peaksid tõukama aktiivselt tagant ***ring- ja*** sotsiaalmajanduse arengut, edendama sotsiaalset innovatsiooni ja sotsiaalseid ettevõtteid ning ***tugevdama nende kestlikkust ning*** soodustama neid töövorme, ***millega luuakse*** kvaliteetseid töövõimalusi ja ***mis loovad*** sotsiaalseid hüvesid kohalikul tasandil***, eelkõige strateegiliste sektorites, millel on suur kasvupotentsiaal, näiteks digi- ja rohemajandussektor. Sellega seoses tuleks rakendada ka töökohtade loomist toetavat poliitikat, eelkõige avaliku ja erasektori üldhuviteenuste valdkonnas, eriti mis puudutab lastehoidu, tervishoidu ja eluaset.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 5 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Maksukoormus tuleks suunata tööjõu maksustamise asemel muudele maksustamisallikatele, ***mis toetaksid paremini tööhõivet ja kaasavat majanduskasvu*** ning ***oleksid*** samal ajal ***kooskõlas*** kliima- ja keskkonnaeesmärkidega; ***ümbersuunamisel tuleks võtta arvesse*** maksusüsteemi ümberjaotavat mõju ning ***tagada*** samas tulu ***säilimine asjakohase*** sotsiaalkaitse pakkumiseks ja ***majanduskasvu soodustavate kulutuste tegemiseks***.	***Maksustamine*** tuleks suunata tööjõu maksustamise asemel muudele maksustamisallikatele, ***millel on kaasavale majanduskasvule vähem kahjulik mõju,*** ning ***tagada*** samal ajal ***täielik kooskõla ÜRO kestliku arengu eesmärkide ning Euroopa rohelise kokkuleppe*** kliima- ja keskkonnaeesmärkidega***, suurendades*** maksusüsteemi ümberjaotavat mõju ning ***tagades*** samas tulu ***säilimise piisava*** sotsiaalkaitse pakkumiseks ja ***avaliku sektori investeeringuteks***.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 5 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid, kus on olemas riiklikud mehhanismid seadusjärgse miinimumpalga kehtestamiseks, peaksid tagama, et sotsiaalpartnerid ***on*** läbipaistval ja prognoositaval viisil ***kaasatud, et viia palgad vastavusse*** tootlikkuse ***arenguga ning tagada***, et ***need oleksid õiglased*** ja ***võimaldaksid inimväärset elatustaset***, kusjuures ülespoole suunatud lähenemise saavutamiseks tuleks pöörata erilist tähelepanu madalama ja keskmise sissetulekuga rühmadele. ***Nende mehhanismide puhul*** tuleks arvesse ***võtta*** piirkondade ja sektorite majandustulemusi. Liikmesriigid peaksid ***palgakujunduse eesmärgil edendama sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimisi***. Liikmesriigid ***ning*** sotsiaalpartnerid peaksid riiklikest tavadest lähtuvalt tagama, et ***kõigil*** töötajatel oleks õigus piisavale ja õiglasele palgale, mida võimaldavad kollektiivlepingud või seadusjärgsed asjakohased miinimumpalgad, mille puhul on arvesse võetud nende mõju konkurentsivõimele, töökohtade loomisele ja palgavaesusele.	***Poliitika, millega tagatakse, et õiglased palgad annavad inimväärse elatustaseme, on endiselt oluline, et luua liidus töökohti ja vähendada vaesust, nagu ka poliitika, millega tagatakse palgatöö ja riiklike toetuste saamise õiguse kokkusobivus, et kompenseerida kõige tõrjutumate rühmade ees seisvad takistused.*** Liikmesriigid, kus on olemas riiklikud mehhanismid seadusjärgse miinimumpalga kehtestamiseks, peaksid tagama, et sotsiaalpartnerid ***oleksid vastavasse palgakujunduse menetlusse kaasatud*** läbipaistval ja prognoositaval viisil***. Miinimumpalga väljatöötamisel tuleks võtta arvesse*** tootlikkuse ***arengut***, et ***võidelda ebakindluse*** ja ***palgavaesuse vastu***, kusjuures ülespoole suunatud lähenemise saavutamiseks tuleks pöörata erilist tähelepanu madalama ja keskmise sissetulekuga rühmadele. ***Nendes mehhanismides*** tuleks ***võtta*** arvesse ***iga liikmesriigi konkreetseid vaesuse näitajaid ning*** piirkondade ja sektorite majandustulemusi. Liikmesriigid peaksid ***tugevdama sotsiaaldialoogi ja võtma meetmeid kollektiivläbirääkimiste hõlmavuse laiendamiseks***. Liikmesriigid ***ja*** sotsiaalpartnerid peaksid riiklikest tavadest ***ja sotsiaalpartnerite autonoomiast*** lähtuvalt ***kaotama palgadiskrimineerimise vanuse või soo alusel ning*** tagama, et töötajatel oleks õigus piisavale ja õiglasele palgale, mida võimaldavad kollektiivlepingud või seadusjärgsed asjakohased miinimumpalgad, mille puhul on arvesse võetud nende mõju konkurentsivõimele, töökohtade loomisele ja palgavaesusele.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 5 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Liikmesriigid saavad kasutada tööhõive toetamise erakorraline rahastu (TERA) abi, et leevendada töötusriske. Liikmesriigid peaksid tagama, et rahalist abi antakse ainult ettevõtjatele, kes järgivad kohaldatavaid kollektiivlepinguid. Liikmesriigid peaksid tagama, et toetust saavad ettevõtjad hoiduvad aktsiate tagasiostmisest või aktsionäridele dividendide ja tegevjuhtidele boonuste maksmisest ning et sellised ettevõtjad ei ole registreeritud maksuparadiisis.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 6 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Tehnoloogilisi ja ***keskkonnaalaseid üleminekuid ning*** demograafilisi muutusi arvestades peaksid liikmesriigid panema rõhku kestlikkusele, tootlikkusele, tööhõivele ja ***inimkapitalile*** ning seisma selle eest, et inimestel oleksid asjakohased teadmised, oskused ja pädevused kogu elu jooksul, et nad saaksid ***täita*** tööturu ***praegusi*** ja ***tulevasi vajadusi***. ***Samuti tuleks liikmesriikidel kohandada*** oma ***haridus-*** ja ***koolitussüsteeme ning neisse investeerida***, et pakkuda kvaliteetset ja kaasavat haridust, sealhulgas kutseharidust ja -koolitust. Liikmesriigid peaksid tegema koostööd sotsiaalpartnerite, haridus- ja koolitusasutuste, ettevõtjate ja teise sidusrühmadega, et kõrvaldada haridus- ja koolitussüsteemide struktuursed puudused, parandada nende kvaliteeti ja vastavust tööturule ***ning*** võimaldada keskkonnaalast üleminekut. Erilist tähelepanu tuleks pöörata küsimustele, mis on seotud õpetaja elukutsega. Kõik õppijad peaksid saama haridus- ja koolitussüsteemide abil võtmepädevused, sealhulgas põhi- ja digioskused ning valdkonnaülesed pädevused, mis aitaksid neil hilisemas elus paremini kohaneda. Liikmesriigid peaksid püüdma tagada koolitusõiguste ülekandmise karjäärimuudatuste jooksul, sealhulgas ***vajaduse korral*** individuaalsete õppekontode kaudu. Nad peaksid ***võimaldama igaühel*** tööturu ***vajadusi ette näha ja nendega paremini kohaneda***, eelkõige pideva ümberõppe ja oskuste täiendamise kaudu, ning seega toetama ausate ja õiglaste üleminekute võimaldamist kõigile, ***parandama*** sotsiaalseid tulemusi, kõrvaldama tööturu puudujääke ning parandama majanduse üldist vastupanuvõimet vapustustele.	***Pidevat tehnoloogilist*** ja ***keskkonnaalast üleminekut,*** demograafilisi muutusi ***ja praeguseid probleeme*** arvestades peaksid liikmesriigid panema rõhku ***sotsiaalõigustele,*** kestlikkusele, tootlikkusele, tööhõivele ja ***inimeste võimetele*** ning seisma selle eest, et inimestel oleksid asjakohased teadmised, oskused ja pädevused kogu elu jooksul, et nad saaksid ***reageerida praegusele töötuskriisile ja valmistuda*** tööturu ***praeguste*** ja ***tulevaste vajaduste täitmiseks***. ***Liikmesriikide vajadust*** oma ***tööjõu ümber-*** ja ***täiendusõppe järele kriisile reageerimiseks tuleks tugevdada investeeringutega nende riiklikesse haridus- ja koolitussüsteemidesse***, et pakkuda kvaliteetset ja kaasavat haridust, sealhulgas kutseharidust ja -koolitust ***ning formaalset ja informaalset elukestvat õpet***. Liikmesriigid peaksid tegema koostööd sotsiaalpartnerite, haridus- ja koolitusasutuste, ettevõtjate***, ühiskondlike valitsusväliste organisatsioonide*** ja teise ***asjakohaste*** sidusrühmadega, et kõrvaldada haridus- ja koolitussüsteemide struktuursed ***ja uued*** puudused, parandada nende kvaliteeti ja vastavust tööturule***. Liikmesriigid peaksid tegelema nende sektorite vajadustega, kus on pidev oskuste nappus, muu hulgas selleks, et*** võimaldada ***samaaegset*** keskkonnaalast üleminekut ***ning tehnoloogilisi ja digitaalseid muutusi, mis liiguvad tehisintellektil põhinevate lahenduste suunas***. Erilist tähelepanu tuleks pöörata küsimustele, mis on seotud õpetaja elukutsega. Kõik õppijad peaksid saama haridus- ja koolitussüsteemide abil võtmepädevused, sealhulgas põhi- ja digioskused ning valdkonnaülesed pädevused, mis aitaksid neil hilisemas elus paremini kohaneda***, ning õpetajad peaksid saama nende abil piisava ettevalmistuse nende pädevuste edasiandmiseks õppijatele***. Liikmesriigid peaksid püüdma tagada koolitusõiguste ülekandmise karjäärimuudatuste jooksul, sealhulgas individuaalsete õppekontode kaudu. Nad peaksid ***samal ajal tagama, et see käsitus ei sea ohtu hariduse humaanset olemust ega üksikisikute püüdlusi. On väga tähtis, et liikmesriigid võtaksid varakult meetmeid, et hoida ära*** tööturu ***vajadustele mittevastavuse negatiivne mõju üksikisikutele ja ühiskonnale***, eelkõige pideva ümberõppe ja oskuste täiendamise kaudu, ning seega toetama ausate ja õiglaste üleminekute võimaldamist kõigile, ***tagades töötushüvitiste piisava katvuse ja taseme, tugevdama*** sotsiaalseid tulemusi, kõrvaldama tööturu puudujääke ning parandama majanduse üldist vastupanuvõimet vapustustele.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 6 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid edendama kõigi võrdseid võimalusi, ***pöörates tähelepanu ebavõrdsusele*** haridus- ja koolitussüsteemides ning pakkudes sealhulgas juurdepääsu kvaliteetsele alusharidusele. Nad peaksid tõstma üldist haridustaset, vähendama haridussüsteemist ***varakult*** lahkuvate noorte arvu, suurendama juurdepääsu kolmanda taseme haridusele ja selle läbimist ning suurendama täiskasvanute osalemist jätkuõppes, kaasates eelkõige ebasoodsa taustaga õppijaid, kes on kõige vähem kvalifitseeritud. Võttes arvesse digitaalse, keskkonnahoidliku ja vananeva ühiskonna uusi vajadusi, peaksid liikmesriigid tugevdama tööpõhist õpet oma kutsehariduse ja -koolituse süsteemides (sealhulgas kvaliteetse ja tulemusliku õpipoisiõppe kaudu) ning suurendama loodusteaduste, tehnoloogia ning inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna lõpetajate arvu nii keskmise taseme kutsehariduses ja -koolituses kui ka kolmanda taseme hariduses. Lisaks peaksid liikmesriigid suurendama kolmanda taseme hariduse ja teadusuuringute vastavust tööturu vajadustele, parandama oskuste jälgimist ja prognoosimist, muutma oskused nähtavamaks ja kvalifikatsioonid võrreldavamaks, sealhulgas välismaal omandatud oskused ja kvalifikatsioonid, samuti suurendama ***väljaspool formaalset haridust*** ja ***koolitust*** omandatud oskuste ning pädevuste tunnustamise ja valideerimise võimalusi. Nad peaksid ajakohastama ning suurendama ***paindliku*** kutsealase täiendõppe ja -koolituse pakkumist ja juurutamist. Liikmesriigid peaksid ***toetama*** ka ***seda***, ***et*** väheste oskustega ***täiskasvanud*** säilitaksid pikaajalise tööalase konkurentsivõime või suurendaksid seda, ning parandama selleks juurdepääsu kvaliteetsetele õpivõimalustele ja nende kasutamist, rakendades oskuste täiendamise meetmeid, sealhulgas hinnates oskusi, viies hariduse ja koolituse pakkumise kooskõlla võimalustega tööturul ning valideerides ja tunnustades omandatud oskusi.	Liikmesriigid peaksid edendama kõigi võrdseid võimalusi, ***kaotades ebavõrdsuse*** haridus- ja koolitussüsteemides ning pakkudes sealhulgas juurdepääsu kvaliteetsele ***ja üldiselt kaasavale*** alusharidusele. Nad peaksid tõstma üldist haridustaset, vähendama haridussüsteemist lahkuvate noorte arvu, suurendama juurdepääsu kolmanda taseme haridusele ja selle läbimist ning suurendama täiskasvanute osalemist jätkuõppes, kaasates eelkõige ebasoodsa taustaga õppijaid, kes on ***sageli*** kõige vähem kvalifitseeritud. Võttes arvesse digitaalse, keskkonnahoidliku ja vananeva ühiskonna uusi vajadusi ***ning olemasolevaid soolisi stereotüüpe***, peaksid liikmesriigid tugevdama tööpõhist õpet oma kutsehariduse ja -koolituse süsteemides (sealhulgas kvaliteetse ja tulemusliku õpipoisiõppe kaudu) ning***, alahindamata pideva humanitaarteadustesse investeerimise tähtsust,*** suurendama loodusteaduste, tehnoloogia ning inseneriteaduste ja matemaatika valdkonna lõpetajate arvu***, järgides soolist tasakaalustatust,*** nii keskmise taseme kutsehariduses ja -koolituses kui ka kolmanda taseme hariduses. Lisaks peaksid liikmesriigid ***vajaduse korral*** suurendama kolmanda taseme hariduse ja teadusuuringute vastavust tööturu vajadustele, ***tugevdama duaalsete ja koostööpõhiste koolituste süsteeme,*** parandama oskuste jälgimist ja prognoosimist, muutma oskused nähtavamaks ja kvalifikatsioonid võrreldavamaks, sealhulgas välismaal omandatud oskused ja kvalifikatsioonid, samuti suurendama ***nii formaalse hariduse*** ja ***koolituse teel kui väljaspool seda*** omandatud oskuste ning pädevuste tunnustamise ja ***formaalselt*** valideerimise võimalusi. Nad peaksid ajakohastama ning suurendama ***paindlikuma ja kaasavama*** kutsealase täiendõppe ja -koolituse pakkumist ja juurutamist. Liikmesriigid peaksid ***investeerima*** ka ***töökohtadesse ja sotsiaalkaitsesüsteemidesse isikutele, kes ei ole võimelised ümber õppima***, ***ja toetama avaliku sektori teenustega*** väheste oskustega ***täiskasvanuid, aidates neil saada juurdepääsu stabiilsele ja kvaliteetsele tööhõivele, et nad*** säilitaksid pikaajalise tööalase konkurentsivõime või suurendaksid seda, ning parandama selleks juurdepääsu kvaliteetsetele õpivõimalustele ja nende kasutamist, rakendades oskuste täiendamise meetmeid, sealhulgas hinnates oskusi, viies hariduse ja koolituse pakkumise kooskõlla võimalustega tööturul ning valideerides ja tunnustades omandatud oskusi. ***Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonidele tuleks soodustada tasustatud õppepuhkust ametialastel eesmärkidel, mis võimaldab töötajatel tööajal koolitusprogrammides osaleda. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et edendada üldist juurdepääsu kaugõppele ja -koolitusele, võttes täielikult arvesse puuetega inimeste vajadusi.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 6 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid pakkuma töötutele ***ja tööturult eemalejäänud isikutele*** tõhusat, õigeaegset, koordineeritud ja vajadusekohast abi, mis seisneb tööotsingute, koolituse, ümberkvalifitseerumise ning muude tugiteenuste kättesaadavuse toetamises. Selleks et märkimisväärselt vähendada ja ennetada ***pikaajalist*** ja ***struktuurset töötust***, tuleks võimalikult kiiresti rakendada terviklikke strateegiaid, mis hõlmavad ***põhjaliku individuaalset*** olukorra hindamist ***pärast inimesetöötuks jäämist***. Noorte töötusega ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte probleemiga tuleks jätkuvalt tegeleda, ***ning hoida*** ära haridussüsteemist varakult lahkumist ja ***parandada*** struktuurselt üleminekut hariduselust tööellu, ***mille alla kuulub*** ka noortegarantii ([15]) ***täielik rakendamine***.	Liikmesriigid peaksid pakkuma töötutele tõhusat, õigeaegset, koordineeritud ja vajadusekohast abi, mis seisneb tööotsingute, koolituse, ümberkvalifitseerumise ning muude tugiteenuste kättesaadavuse toetamises***, eelkõige tervishoiu ja eluaseme valdkonnas***. Selleks et märkimisväärselt vähendada ja ennetada ***pikaajalise*** ja ***struktuurse töötuse suurenemise ohtu***, tuleks võimalikult kiiresti rakendada terviklikke strateegiaid, mis hõlmavad ***töötute*** olukorra ***põhjalikku individuaalset*** hindamist***, sealhulgas strateegiaid töötuse vähendamiseks puuetega inimeste ja teiste ebasoodsas olukorras inimeste seas. Liikmesriigid peaksid koostöös sotsiaalpartneritega looma Euroopa Sotsiaalfondi toel töökohavahetuse tugimehhanismid ja -süsteemid või neid tõhustama***. Noorte töötusega***, noorte ebakindlate töötingimustega*** ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte ***(NEET-noored)*** probleemiga tuleks jätkuvalt ***esmajärjekorras*** tegeleda, ***hoides*** ära haridussüsteemist varakult lahkumist***, andes juurdepääsu koolitustele sellistes tulevikku suunatud sektorites nagu keskkonnahoidlik*** ja ***digitaalmajandus, parandades samas*** struktuurselt üleminekut hariduselust tööellu, ***ning juurdepääsu kvaliteetsele tööhõivele, et võidelda noorte suureneva ebakindluse vastu. Selle küsimusega tuleks tegeleda*** ka ***uuendatud ja tõhusa*** noortegarantii ***kaudu, mis suudab pakkuda kvaliteetseid töö-, haridus- või koolitusvõimalusi ning kaasab mõtestatud viisil kõik asjaomased sidusrühmad***.

([15]) ***ELT C 120, 26.4.2013, lk 1.***

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 6 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid püüdma kõrvaldada ***tööturul osalemist*** takistavaid asjaolusid ja pakkuma stiimuleid ***tööturul osalemiseks***, seda eelkõige ***väikese sissetulekuga inimestele ning isikutele***, kes on ***leibkonna teine palgasaaja või*** tööturult kõige rohkem kõrvale jäänud. Liikmesriigid peaksid toetama töökeskkonna kohandamist ***puudega*** inimestele, tehes seda muu hulgas suunatud rahalise toetuse ja teenuste abil, mis võimaldavad neil inimestel tööturul ja ühiskonnas osaleda.	Liikmesriigid peaksid püüdma kõrvaldada ***tööturule pääsemist*** takistavaid asjaolusid ja pakkuma stiimuleid ***tööturule pääsemiseks***, seda eelkõige ***ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele või nendele***, kes on tööturult kõige rohkem kõrvale jäänud. Liikmesriigid peaksid toetama töökeskkonna kohandamist ***puuetega*** inimestele, tehes seda muu hulgas suunatud rahalise toetuse ja teenuste abil, mis võimaldavad neil inimestel tööturul ja ühiskonnas osaleda.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 6 – lõik 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid tagama soolise võrdõiguslikkuse ja naiste ulatuslikuma osalemise tööturul, sealhulgas tuleks tagada meeste ja naiste võrdsed võimalused ja karjäärivõimalused ning kaotada tõkked naiste osalemiseks juhtimises kõigil otsustustasanditel. ***Vähendada*** tuleks ***soolist palgalõhet***. Tuleks tagada võrdne tasu võrdse või võrdväärse töö eest ning töötasu läbipaistvus. Tuleks edendada nii naiste kui ka meeste töö-, pere- ja eraelu ühitamist, eelkõige võimaldada juurdepääs taskukohastele kvaliteetsetele pikaajalise hoolduse ***ning alushariduse-*** ja lapsehoiuteenustele. Liikmesriigid peaksid tagama, et vanematel ja teistel hooldushustustega inimestel oleks juurdepääs sobilikule perepuhkusele ja paindlikule töökorraldusele, et tasakaalustada töö-, pere- ja eraelu ning edendada nende õiguste tasakaalustatud kasutamist naiste ja meeste vahel.	Liikmesriigid peaksid tagama soolise võrdõiguslikkuse ja naiste ulatuslikuma osalemise tööturul, sealhulgas tuleks tagada meeste ja naiste võrdsed võimalused ja karjäärivõimalused ning kaotada tõkked naiste osalemiseks juhtimises kõigil otsustustasanditel. ***Liikmesriigid peaksid tegema kõik endast oleneva, et kiita heaks miinimumprotsent, mis on sätestatud kavandatavas direktiivis soolise tasakaalu parandamise kohta äriühingute juhtorganites*** [1a]***, ning seda rakendada. Sooline palga- ja pensionilõhe ning soolised erinevused tööhõives*** tuleks ***kaotada. Samal ajal rasedus- ja sünnituspuhkuse ning vanemapuhkuse perioode tuleks asjakohaselt väärtustada nii sissemaksete kui ka pensioniõiguste seisukohast, et kajastada tulevaste põlvkondade kasvatamise tähtsust, eriti vananeva ühiskonna kontekstis***. Tuleks tagada võrdne tasu võrdse või võrdväärse töö eest ning töötasu läbipaistvus***, sealhulgas meeste ja naiste palgavõrdsuse indeksi kehtestamisega.*** Tuleks edendada nii naiste kui ka meeste töö-, pere- ja eraelu ühitamist, eelkõige võimaldada juurdepääs taskukohastele kvaliteetsetele pikaajalise hoolduse ***teenustele, alusharidusele*** ja ***elukestvale õppele ning*** lapsehoiuteenustele. Liikmesriigid peaksid tagama, et vanematel ja teistel hooldushustustega inimestel oleks juurdepääs sobilikule perepuhkusele ja paindlikule töökorraldusele, et tasakaalustada töö-, pere- ja eraelu ning edendada nende õiguste tasakaalustatud kasutamist naiste ja meeste vahel. ***Nad peaksid liikuma täielikult tasustatud rasedus- ja sünnituspuhkuse ning isapuhkuse suunas.***

[1a] ***COM(2012)0614.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Selleks et saada kasu dünaamilisest ja tootlikust tööjõust, uutest tööviisidest ning ärimudelitest, peaksid liikmesriigid tegema sotsiaalpartneritega koostööd õiglaste, läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste osas, nii et õigused ja kohustused oleksid tasakaalus. Nad peaksid vähendama ja ennetama segmenteerumist tööturul, võitlema deklareerimata töö vastu ning toetama üleminekut avatud töövormidele. Tööhõivekaitse-eeskirjad, tööõigus ja asutused peaksid tagama sobiva ***värbamiskeskkonna*** ja ***tööandjatele vajaliku paindlikkuse, et neil oleks võimalik kiiresti kohaneda majanduskeskkonna muutustega***, säilitades seejuures töötajaile ***nõuetekohase*** kaitstuse ning tervisliku, ohutu ja hästi kohandatud töökeskkonna, ***kaitstes*** töötajate ***õigusi*** ja tagades sotsiaalkaitse. Hoiduda tuleks töösuhetest, mille tulemuseks on ebakindlad töötingimused, sealhulgas platvormitöötajate puhul, ***samuti tuleks võidelda ebatüüpiliste lepingute*** kuritarvitamise vastu. Ebaõiglase töölt vabastamise korral tuleks tagada juurdepääs tõhusale ja erapooletule vaidluste lahendamisele ning õigus heastamisele, sealhulgas piisav hüvitis.	Selleks et saada kasu dünaamilisest ja tootlikust tööjõust, uutest tööviisidest ning ärimudelitest, peaksid liikmesriigid tegema sotsiaalpartneritega koostööd õiglaste, läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste osas, nii et õigused ja kohustused oleksid tasakaalus. ***Komisjon ja liikmesriigid peaksid võtma konkreetseid meetmeid, et edendada ja tugevdada sotsiaaldialoogi kõikidel tasanditel ja kollektiivläbirääkimisi, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/38/EÜ*** ([1a]). Nad peaksid vähendama ja ennetama segmenteerumist tööturul, võitlema deklareerimata töö ***ja fiktiivse füüsilisest isikust ettevõtjana töötamise*** vastu ning toetama üleminekut avatud töövormidele. Tööhõivekaitse-eeskirjad, tööõigus ja asutused peaksid tagama sobiva ***keskkonna stabiilse*** ja ***kvaliteetse tööhõive loomiseks***, säilitades seejuures töötajaile ***asjakohase*** kaitstuse ning tervisliku, ohutu ja hästi kohandatud töökeskkonna, ***kindlustades*** töötajate ***õigused*** ja tagades ***inimväärse*** sotsiaalkaitse. ***Samuti peaksid liikmesriigid tegema koostööd ametiühingute esindajatega, et tagada tervislik ja ohutu töökeskkond, pöörates erilist tähelepanu tööõnnetuste ja kutsehaiguste ennetamisele.*** Hoiduda tuleks töösuhetest, mille tulemuseks on ebakindlad töötingimused ***ja palgakonkurents***, sealhulgas platvormitöötajate puhul***. Ebatüüpilisi lepinguid ei tohiks kuritarvitada. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõigil neil töötajatel on tõepoolest õiglased töötingimused, sotsiaalsed õigused ning juurdepääs piisavale sotsiaalkaitsele ja paremale esindamisele. Selleks peaksid liikmesriigid täielikult rakendama ILO 1947. aasta konventsiooni tööinspektsioonide kohta ja investeerima piisavate volitustega pädevate asutuste mõjusasse töökontrolli ning koordineerima Euroopa Tööjõuameti raames oma pingutusi ja tegema koostööd piiriülese*** kuritarvitamise vastu ***võitlemisel***. Ebaõiglase töölt vabastamise korral tuleks tagada juurdepääs tõhusale ja erapooletule vaidluste lahendamisele ning õigus heastamisele, sealhulgas piisav hüvitis. ***Liikmesriigid peavad tuginema Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustikule ja ELi ametitele, et teha kindlaks tõenditel põhinevad parimad tavad, ergutada vastastikust õppimist ja edendada tööhõivepoliitika paremat koordineerimist.***

([1a]) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/38/EÜ Euroopa töönõukogu asutamise või töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise korra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (ELT L 122, 16.5.2009, lk 28).***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Poliitikameetmete eesmärk peaks olema parandada ja toetada tööturul osalemist, tööturu pakkumise ja nõudluse omavahelist vastavusse viimist ning üleminekuid. Liikmesriigid peaksid ***aktiveerima*** tööturul osaleda ***saavaid inimesi ja pakkuma neile võimalusi***. Liikmesriigid peaksid muutma aktiivse tööturupoliitika tulemuslikumaks, parandades selle otstarbekohasust, selle alusel sihtrühmadega tehtavat tööd, selle ulatust ning ***sidudes selle paremini sissetulekutoetusega*** töötutele, kui nad otsivad tööd***, võttes arvesse nende õigusi ja kohustusi***. Liikmesriikide eesmärk peaks olema avalike tööturuasutuste tõhusam ja tulemuslikum tegevus, et tagada tööotsijatele nende toetamiseks õigeaegsed ja nende vajadustele kohandatud teenused***, toetades*** tööturu nõudlust ***ja rakendades tulemuspõhist juhtimist***.	Poliitikameetmete eesmärk peaks olema parandada ja toetada tööturul osalemist, tööturu pakkumise ja nõudluse omavahelist vastavusse viimist ning üleminekuid***, eelkõige digitaaltehnoloogiale ja keskkonnahoidlikule majandusele üleminekut, samuti suurendada tööhõivet ebasoodsamas olukorras piirkondades***. Liikmesriigid peaksid ***pakkuma stiimuleid*** tööturul osaleda ***saavatele inimestele, et nad leiaksid kvaliteetse töökoha***. Liikmesriigid peaksid muutma aktiivse tööturupoliitika tulemuslikumaks, parandades selle otstarbekohasust, selle alusel sihtrühmadega tehtavat tööd ***ja*** selle ulatust ning ***tagades inimväärse sissetulekutoetuse*** töötutele, kui nad otsivad tööd. Liikmesriikide eesmärk peaks olema avalike tööturuasutuste tõhusam ja tulemuslikum tegevus, ***samuti pidades silmas piiriüleseid töötajaid,*** et tagada tööotsijatele nende toetamiseks õigeaegsed ja nende vajadustele kohandatud teenused ***ning toetada*** tööturu nõudlust***. Nende teenuste eesmärk peaks olema kvaliteetne tööhõive***.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid kooskõlas töötute sissemaksete ja riiklike toetuskõlblikkuse eeskirjadega tagama töötutele ***mõistliku*** kestusega piisavad töötushüvitised. ***Sellised hüvitised ei tohiks pärssida kiiret tööle naasmist ja nendega peaksid kaasnema aktiivse tööturupoliitika meetmed***.	Liikmesriigid peaksid kooskõlas töötute sissemaksete ja riiklike toetuskõlblikkuse eeskirjadega tagama töötutele ***piisava*** kestusega piisavad töötushüvitised. ***Sellega peaksid kaasnema aktiivse tööturupoliitika meetmed ja see peaks toetama liikmesriikide vahelist vastastikuse õppimise mehhanismide edendamist***.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Õppijate ja töötajate liikuvust tuleks piisavalt toetada, et suurendada tööalast konkurentsivõimet ja oskusi ning kasutada täielikult ära Euroopa tööturu ***potentsiaal,*** tagades ***samal ajal*** õiglased tingimused kõigile, kes osalevad piiriüleses tegevuses, ***ning tugevdades*** riikide haldusasutuste ***halduskoostööd*** liikuvate töötajatega seotud küsimustes. Tuleks kõrvaldada liikuvusega seotud takistused, mis esinevad haridus- ja koolitusvaldkonnas, tööandja- ja personaalpensionide ülekandmisel ja kvalifikatsioonide tunnustamisel, ning lihtsustada kvalifikatsioonide tunnustamist. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et haldusmenetlused ei oleks tööleasumisel tarbetuks tõkkeks teistest liikmesriikidest pärit töötajatele, sealhulgas piiriülestele ***töötajatele***. Liikmesriigid peaksid ka vältima kehtivate reeglite kuritarvitamist ja tegelema teatavates piirkondades probleemse ajude äravoolu algpõhjustega, tehes seda muu hulgas asjakohaste regionaalarengu meetmete abil.	***Liikmesriigid peavad toetama tööjõu liikuvust kogu Euroopas, et luua töötajatele uusi töövõimalusi. Õppijate*** liikuvust tuleks ***õppe ajal*** piisavalt toetada ***ja selleks tuleks eelkõige tugevdada liikuvusprogrammi „Erasmus+“, mis võimaldab õppijatel omandada uut oskusteavet ja uusi oskusi. Töötajaid tuleks ühtlasi innustada selleks***, et suurendada tööalast konkurentsivõimet ja oskusi ning kasutada täielikult ära Euroopa tööturu ***potentsiaali.*** Tagades õiglased tingimused kõigile, kes osalevad piiriüleses tegevuses, ***ja nende õigused, tuleks ühtlasi suurendada õiguste ülekantavust*** riikide haldusasutuste ***halduskoostöö kaudu*** liikuvate töötajatega seotud küsimustes. Tuleks kõrvaldada liikuvusega seotud takistused, mis esinevad haridus- ja koolitusvaldkonnas, tööandja- ja personaalpensionide ülekandmisel ja kvalifikatsioonide tunnustamisel, ning lihtsustada kvalifikatsioonide tunnustamist. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et haldusmenetlused ei oleks tööleasumisel tarbetuks tõkkeks teistest liikmesriikidest pärit töötajatele, sealhulgas piiriülestele ***ja piirialatöötajatele. Liikmesriigid peaksid seadma eesmärgiks avalikud teenused digiteerida, et hõlbustada tööjõu õiglast liikuvust, eelkõige seoses sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimisega. On oluline, et liikmesriigid võtaksid selliste meetmete rakendamisel, nagu on piiride sulgemine COVID-19 leviku takistamiseks, arvesse liikuvaid töötajaid, sealhulgas piirialatöötajaid, näiteks mis puudutab tervishoidu ja ohutust, makse ja sotsiaalkindlustust ja koordineerimist. Liikmesriigid peaksid lubama liikuvatel ja piirialatöötajatel jätkata piiriületamist, kui seda peetakse vastavalt EU-OSHA tervishoiu- ja ohutusjuhistele ohutuks***. Liikmesriigid peaksid ka vältima kehtivate reeglite kuritarvitamist ja tegelema teatavates piirkondades probleemse ajude äravoolu – ***mis kahjustab nende piirkondade arengut ja atraktiivsust*** – algpõhjustega, tehes seda muu hulgas asjakohaste regionaalarengu meetmete abil. ***Liikmesriigid peaksid edendama ja kasutama asjakohaseid Euroopa vahendeid, näiteks tööalase liikuvuse portaali EURES, ning suurendama piiriüleseid partnerlusi, et aidata liikuvaid töötajaid piirialadel.***

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Tuginedes olemasolevatele riiklikele tavadele ning selleks, et muuta ***sotsiaaldialoog*** tulemuslikumaks ja parandada sotsiaalmajanduslikke tulemusi, peaksid liikmesriigid tagama sotsiaalpartnerite õigeaegse ja sisulise kaasamise tööhõive-, sotsiaal- ja asjakohasel juhul majandusreformide ning -poliitika kavandamisse ja rakendamisse, toetades muu hulgas sotsiaalpartnerite suutlikkuse suurendamist. Liikmesriigid peaksid ***soodustama*** sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimisi. Sotsiaalpartnereid tuleks kannustada pidama läbirääkimisi kollektiivlepingute üle ja sõlmima neid olulistes küsimustes, austades täielikult nende sõltumatust ja kollektiivse tegutsemise õigust.	Tuginedes olemasolevatele riiklikele tavadele ning selleks, et ***edendada sotsiaaldialoogi ja*** muuta ***see*** tulemuslikumaks ja ***tihedamaks ning*** parandada sotsiaalmajanduslikke tulemusi, peaksid liikmesriigid tagama sotsiaalpartnerite õigeaegse ja sisulise kaasamise tööhõive-, sotsiaal- ja asjakohasel juhul majandusreformide ning -poliitika kavandamisse ja rakendamisse, toetades muu hulgas sotsiaalpartnerite suutlikkuse suurendamist. Liikmesriigid peaksid ***tugevdama ja edendama*** sotsiaaldialoogi ja kollektiivläbirääkimisi. Sotsiaalpartnereid tuleks kannustada pidama läbirääkimisi kollektiivlepingute üle ja sõlmima neid olulistes küsimustes, austades täielikult nende sõltumatust ja kollektiivse tegutsemise õigust.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Asjakohasel juhul ja tuginedes olemasolevatele riiklikele tavadele, peaksid liikmesriigid võtma arvesse asjaomaste kodaniku-ühiskonna organisatsioonide kogemusi tööhõive- ja sotsiaalküsimustes.	Asjakohasel juhul ja tuginedes olemasolevatele riiklikele tavadele, peaksid liikmesriigid võtma arvesse asjaomaste kodaniku-ühiskonna organisatsioonide***, sealhulgas kvaliteetsele tööle pääsemisel takistusi kogevaid rühmi esindavate organisatsioonide*** kogemusi tööhõive- ja sotsiaalküsimustes.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Tervislik ja ohutu töökoht on eluliselt tähtis, et võidelda viirustesse ja muudesse haigustesse nakatumise ja nende leviku ohu vastu. Liikmesriigid peaksid tagama, et tööandjad võtavad töötajate tervise ja ohutuse eest vastutuse ning annavad töötajatele ja nende esindajatele asjakohast teavet, viivad läbi riskihindamisi ja võtavad ennetusmeetmeid. See hõlmab surmaga lõppenud tööõnnetuste ja tööst põhjustatud vähktõve juhtumite arvu vähendamist nullini, töökeskkonnas ohtlike ainetega kokkupuute valdkonnas siduvate piirnormide kehtestamist ning töökeskkonna psühhosotsiaalsete riskide ja kutsehaiguste arvessevõtmist. Tööturgude toimimise parandamiseks peaksid liikmesriigid investeerima töötervishoidu ja -ohutusse ning tagama tööinspektsioonidele ning tervise ja ohutusega tegelevatele ametiühinguesindajatele piisava toe ja vahendid.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu otsus

Lisa – suunis 7 – lõik 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Liikmesriigid peaksid tegema koostööd, et pakkuda sotsiaalkaitset liikuvatele töötajatele, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjatele, kes töötavad mõnes muus liikmesriigis. Sotsiaalkaitsesüsteemide ajakohastamine peaks toetama Euroopa tööturu põhimõtteid, mis tagavad kestliku, universaalse ja piiriülese sotsiaalkaitse, millega hoitakse ära kaitsealaste lünkade teke ja tagatakse lõppkokkuvõttes ka tootlik tööjõud.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 7 – lõik 6 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Liikmesriigid peaksid leevendama COVID-19 kriisi mõju tööturule ning toetama selleks töötajaid, kes on n-ö tehnilistel põhjustel ajutiselt töötud, kuna tööandja oli sunnitud teenuste osutamise peatama, ning toetama füüsilisest isikust ettevõtjaid ja väikeettevõtteid personali ja tegevuse säilitamisel.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid edendama kõigile avatud kaasavat tööturgu, võttes tõhusad meetmed, millega võideldakse igasuguse diskrimineerimise vastu ja edendatakse tööturul alaesindatud rühmade võrdseid võimalusi, pöörates nõuetekohast tähelepanu piirkondlikule ja territoriaalsele mõõtmele. Nad peaksid tagama võrdse kohtlemise tööhõive, sotsiaalkaitse, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse, hariduse ning kaupadele ja teenustele juurdepääsu vallas, vaatamata soole, rassile või etnilisele päritolule, usule või veendumustele, puudele, vanusele või seksuaalsele sättumusele.	Liikmesriigid peaksid ***tervikliku aktiivse kaasamise strateegia osana*** edendama ***sotsiaalõigusi ja*** kõigile avatud kaasavat tööturgu, võttes tõhusad meetmed, millega võideldakse igasuguse diskrimineerimise vastu ja edendatakse tööturul alaesindatud rühmade võrdseid võimalusi, pöörates nõuetekohast tähelepanu piirkondlikule ja territoriaalsele mõõtmele. Nad peaksid tagama ***samal töökohal tehtava sama töö eest võrdse tasu ja võrdsed õigused ning*** võrdse kohtlemise tööhõive, sotsiaalkaitse, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse***, eluaseme***, hariduse ning kaupadele ja teenustele juurdepääsu vallas, vaatamata soole, rassile või etnilisele päritolule***, rahvusele***, usule või veendumustele, puudele, vanusele või seksuaalsele sättumusele.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid ajakohastama ***sotsiaalkaitsesüsteeme***, et tagada piisav, tulemuslik, tõhus ja kestlik sotsiaalkaitse inimese kõigis eluetappides, ning edendama sotsiaalset kaasatust ja sotsiaalset ***ülesliikuvust***, ***stimuleerima*** tööturul osalemist ning tegelema ebavõrdsuse probleemiga, sealhulgas maksu- ja toetussüsteemide ülesehituse kaudu. Kui täiendada üldisi lähenemisviise valikulistega, on sotsiaalkaitsesüsteemid tulemuslikumad***. Sotsiaalkaitsesüsteemide nüüdisajastamisega peaks paranema juurdepääs sotsiaalkaitsele ning selle kvaliteet***, ***piisavus*** ja ***kestlikkus***.	Liikmesriigid peaksid ***sotsiaalkaitsesüsteeme*** ajakohastama ***ja nendesse investeerima***, et tagada ***kõigile*** piisav, tulemuslik, tõhus ja kestlik sotsiaalkaitse inimese kõigis eluetappides, ***võitlema vaesuse vastu*** ning edendama sotsiaalset kaasatust ja ***ülespoole suunatud*** sotsiaalset ***lähenemist***, ***toetama*** tööturul osalemist ***ja juurdepääsu kvaliteetsetele töökohtadele*** ning tegelema ebavõrdsuse probleemiga, sealhulgas maksu- ja toetussüsteemide ülesehituse kaudu. Kui täiendada üldisi lähenemisviise valikulistega, on sotsiaalkaitsesüsteemid tulemuslikumad***, mis toob kaasa parema juurdepääsu, kvaliteedi***, ***piisavuse*** ja ***kestlikkuse***.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid arendama ja lõimima aktiivse kaasamise kolme valdkonda: piisav sissetulekutoetus, kaasavad tööturud ning juurdepääs kvaliteetsetele ***tugiteenustele***, mis vastavad individuaalsetele vajadustele. Sotsiaalkaitsesüsteemidega tuleks tagada kõigi piisavate vahenditeta isikute piisav miinimumsissetulekutoetus ning edendada sotsiaalset kaasamist, ***innustades inimesi aktiivselt osalema*** tööturul ja ühiskonnas, tehes seda muu hulgas eesmärgipäraste sotsiaalteenuste kaudu.	Liikmesriigid peaksid arendama ja lõimima aktiivse kaasamise kolme valdkonda: piisav sissetulekutoetus, kaasavad tööturud ning juurdepääs kvaliteetsetele ***teenustele***, mis vastavad individuaalsetele vajadustele. Sotsiaalkaitsesüsteemidega tuleks tagada kõigi piisavate vahenditeta isikute piisav miinimumsissetulekutoetus ning edendada sotsiaalset kaasamist, ***toetades inimeste aktiivset osalemist*** tööturul ja ühiskonnas, tehes seda muu hulgas eesmärgipäraste sotsiaalteenuste kaudu.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Et tagada võrdsed võimalused, on ***oluline juurdepääs sellistele taskukohastele***, ***kättesaadavatele ja kvaliteetsetele teenustele nagu alusharidus*** ja ***lapsehoid***, ***koolipäevajärgne lapsehoid***, ***haridus-***, ***koolitus-***, ***eluaseme-*** ja ***tervishoiuteenused ning pikaajaline hooldus***. Erilist tähelepanu ***tuleks*** pöörata ***võitlusele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse***, ***sealhulgas palgavaesuse ja*** laste vaesuse vastu. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõigil***, ka lastel,*** oleks juurdepääs ***põhiteenustele***. Seda vajavatele või haavatavas olukorras isikutele peaksid liikmesriigid tagama juurdepääsu piisavale sotsiaaleluasemele või eluasemetoetusele. Nende teenuste puhul tuleks võtta arvesse ***puudega*** inimeste erivajadusi, sealhulgas juurdepääsetavust. ***Eraldi*** tuleks võidelda kodutusega.	***Võttes arvesse vaesuse endiselt murettekitavat taset***, ***mis*** on ***oluliselt kõrgem kui 2010. aastal strateegias „Euroopa 2020“ seatud vaesuse vähendamise eesmärk, ning COVID-19 kriisi mõju***, ***tuleks teha rohkem jõupingutusi, et võidelda vaesuse*** ja ***sotsiaalse tõrjutuse vastu***, ***võttes vastu horisontaalsed strateegiad ja keskendudes eriti palgavaesusele***, ***lastele***, ***eakatele inimestele***, ***üksikvanematele*** ja ***eriti üksikemadele, etnilistele vähemustele, rändajatele, puuetega inimestele ja kodututele***. ***Samal ajal tuleks*** erilist tähelepanu pöörata ***COVID-19 kriisi võimalikule mõjule teistele rühmadele***, ***nagu ebakindlas töösuhtes olevad inimesed või äsja töötuks jäänud inimesed. Seoses lastesse investeerimisega peaksid liikmesriigid võtma vastu lastegarantii*** laste vaesuse vastu ***võitlemiseks ja laste heaolu edendamiseks, aidates sellega kaasa laste võrdse juurdepääsu tagamisele tasuta tervishoiule, tasuta haridusele, tasuta lapsehoiule, inimväärsele eluasemele ja piisavale toitumisele***. Liikmesriigid peaksid tagama, et kõigil oleks juurdepääs ***kvaliteetsetele teenustele***. Seda vajavatele või haavatavas olukorras isikutele peaksid liikmesriigid tagama juurdepääsu piisavale sotsiaaleluasemele või eluasemetoetusele***, investeeringud eluasemesse, mis on liikumispuudega inimestele juurdepääsetavad, võtma meetmeid õiglase ülemineku tagamiseks seoses olemasolevate elamute energiatõhususe parandamisega ja energiaostuvõimetuse probleemi õigeks lahendamiseks Euroopa rohelise kokkuleppe raames, ning tagama piisavad teenused kodututele. Liikmesriigid peaksid tegelema üha suureneva väljatõstmiste probleemiga***. Nende teenuste puhul tuleks võtta arvesse ***puuetega*** inimeste erivajadusi, sealhulgas juurdepääsetavust. ***Otsustavalt*** tuleks võidelda kodutusega***, seades esikohale eluaseme tagamise***.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid peaksid tagama ***õigeaegse*** juurdepääsu taskukohastele ***ja kvaliteetsetele*** ennetavatele ja ***aktiivraviteenustele*** ning ***pikaajalise hoolduse teenustele, tagades samal ajal nende kestlikkuse pikas perspektiivis***.	***COVID-19 kriis näitab, et vaja on rohkem avaliku sektori investeeringuid, et tagada hea väljaõppega töötajate piisav arv ja tervishoiuteenuste kättesaadavus kõigile, sealhulgas haavatavatele rühmadele. Seepärast*** peaksid ***liikmesriigid*** tagama ***üldise*** juurdepääsu taskukohastele ***riiklikele*** ennetavatele ja ***raviteenustele*** ning ***pikaajalisele kõrge ja kestliku kvaliteediga hooldusele***.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Liikmesriigid peavad kaitsma eakate tervist, tagades neile vajaliku haiglaravi ja vajalikud tervishoiuteenused ning vältides vanusepõhist diskrimineerimist.

Reede, 10. juuli 2020

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu otsus

I lisa – suunis 8 – lõik 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Pikenevat eluiga ja demograafilisi muutusi arvestades peaksid liikmesriigid tagama töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele pensionisüsteemide piisavuse ja kestlikkuse, pakkudes naistele ja meestele võrdseid võimalusi omandada ***pensioniõigusi, sealhulgas täiendavate kavade kaudu***, et tagada ***piisav sissetulek***. Pensionireforme tuleks toetada meetmetega, ***millega pikendatakse tööelu***, ***näiteks tõstes tegelikku pensioniiga***, ning ***neid reforme*** tuleks ***käsitleda aktiivsena vananemise strateegiate raamistikus***. Liikmesriigid peaksid alustama sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmadega konstruktiivset dialoogi ning võimaldama reformide tegemist etapiviisiliselt.	Pikenevat eluiga ja demograafilisi muutusi arvestades peaksid liikmesriigid tagama töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele pensionisüsteemide piisavuse ja kestlikkuse, pakkudes naistele ja meestele võrdseid võimalusi omandada ***riiklikus või tööandjapensioni skeemis pensioniõigusi***, et tagada ***inimväärne pension, mis on vaesuspiirist kõrgemal***. Pensionireforme tuleks toetada ***aktiivsena vananemisel põhinevate*** meetmetega, ***optimeerides igas vanuses töötajate võimalusi töötada kvaliteetsetes***, ***tootlikes ja tervislikes tingimustes kuni ametliku pensionieani***, ***austades samas eakate kodanike otsust kas jääda kauemaks majanduslikult aktiivseks või tööturul mitte enam osaleda. Tööjõu demograafia, töötervishoiu ja -ohutuse, oskuste ja pädevuste juhtimise, tervisliku ja produktiivse tööelu korralduse*** ning ***põlvkondadevahelise lähenemise valdkonnas*** tuleks ***kindlaks määrata konkreetsed meetmed. See soodustaks nii noorte tööhõivet kui ka pensionieelset üleminekut ning teadmiste ja kogemuste edasiandmist ühelt põlvkonnalt teisele***. Liikmesriigid peaksid alustama sotsiaalpartnerite***, kodaniku-ühiskonna organisatsioonide*** ja muude asjaomaste sidusrühmadega konstruktiivset dialoogi***, sealhulgas otsest dialoogi eakate vaesuse ja tõrjutuse üle,*** ning võimaldama reformide tegemist etapiviisiliselt.